

בעניין שבין: חיים דן איינפלד

"העורר"

- נ ג ד -

מנהלת הארנונה בעיריית ערד

"המשיבה"

החלטה ביניים בבקשה לפסילת ועדה

1. בתאריך 3.5.2018 נערך דיון בעניינו של העורר, שעניינו טענת המשיבה לשימוש עסקי בדירת מגורים.
2. העורר לווה על ידי רב הקהילה, הרב ביאלסטוצקי.
3. זימון לדיון לעורר נעשה כדין. רק מספר ימים לפני הדיון הודיע ב"כ העורר למזכירות כי הוא לא יכול להגיע לדיון עקב אירוע משפחתי שייתקיים בערב. לאחר שנשקלו הדברים בכובד ראש ולאור אילוצי יומן הוועדה נדחתה הבקשה. יצויין, כי הוועדה עשתה מאמצים להקדים את הדיון על מנת לאפשר לב"כ העורר להשתתף בדיון וכך נעשה, תוך השתדלות של חברי הוועדה אשר הגיעו מוקדם מהרגיל לדיון, וזאת על חשבון שעות עבודה של אחדים מהם. העורר הודיע למזכירות כי הוא יגיע לדיון. כפי שהובהר בדיון: "הבקשה הוגשה באיחור. כפי שהוסבר בהחלטה – ביטול בסמוך למועד הדיון פוגע בעבודת הוועדה. המזכירות הסכימה להקדים את הדיון וכך נעשה. יצויין כי בפני הוועדה ממתנינים עשרות עררים לדיון וזאת בין היתר לאור אי התכנסות הוועדה בצורה רציפה בשנים עברו. ביטול דיון בערר בסמוך לקיומו, לא מאפשר לזמן עורר אחר, ומענה את הדין מעוררים אחרים. אילו העורר היה מודיע למזכירות הוועדה עם קבלת הזימון כי ב"כ אינו יכול להגיע מנסיבות אישיות, הייתה יכולה המזכירות לזמן עורר אחר לדיון.
4. עוד טען ב"כ העורר כי מאחר והוא קיבל את הייצוג זה עתה וטרם למד את התיק, מבוקש בזאת דחיה קצרה ללימוד התיק וכן התארגנות לדיון. המדובר בערר לשנת השומה 2016, שממתין מעל שנתיים ימים לדיון, תמוה כיצד רק מספר ימים לפני הדיון ביקש ב"כ העורר ללמוד את התיק.
5. עוד נפנה להחלטות אתיקה מקצועית 145/4 של לשכת עורכי הדין לפיה "עורך דין המייצג לקוח ואשר הגיש בקשה לדחיית מועד הדיון, והדיון לא נדחה - חלה עליו חובת להתייצב לדיון, או לשלוח במקומו מחליף המקובל על הלקוח."
6. עוד נציין את הנחיות בית המשפט העליון מיום 5/1/2010 לפיו לא יורשו השופטים לאפשר דחיית דיונים, ובפרט דיוני הוכחות, למעט במקרים חריגים שלא ניתן היה לצפותם מראש. ברי כי מקרה של שמחה משפחית, אינו מסוג האירועים הבלתי צפויים.

7. עוד נציין נוהל של בית המשפט העליון מיום 22.4.2014 לפיו:

"6א. הכלל הוא כי דיונים יש לקיים במועד. שינוי מועד דיון, ובפרט דחייה של מועד דיון, הם החרוג לכלל. לפיכך, קבלת בקשה לשינוי מועד דיון תישמר למקרים מיוחדים בלבד."

...

"6ג. בבוא בית המשפט להכריע בבקשה ייתן דעתו לא רק לנסיבות התיק בו מתבקש שינוי מועד הדיון, אלא להשלכות הרחוב של דחיות הדיונים, כפי שפורטו לעיל. לפיכך, טעמים כגון שיקולי נוחות, הסכמת הצדדים או עומס עבודה (של עורכי הדין או של בית המשפט) לא יהוו, כשלעצמם, עילה מספקת לשינוי מועד דיון."

"6ה. בכל בקשה לשינוי מועד דיון שביסודה נסיבות אישיות של בעל דין או בא - כוחו, יבחן בית המשפט האם ניתן היה להיערך מראש, ואם ניתן היה למצוא פתרון סביר שיאפשר את קיום הדיון במלואו או בחלקו."

8. לעניין זה יפים דבריו של בית המשפט העליון בעניין רע"א 8327/05 דוד צדיק נ' ציון פנימי:

"המקרה דנא מעלה על הפרק את הבעיה הכללית של בקשות לדחיית דיון, במיוחד כאשר הבקשה הינה על דעתם של כל בעלי הדיון. תכנון יעיל וראוי של יומן בית המשפט מחייב קביעת מועדי דיון תוך מתן הודעה מספקת מראש לכל המעורבים, בעלי הדין והעדים. יש כמובן לדאוג לכך שיומן המשפטים בכל יום שמיעה יהא מאוזן, על מנת למנוע מצב בו היומן עמוס מידי מצד אחד או דליל מידי מצד שני. דחיות של דיונים מונעות ניצול מיטבי של הזמן השיפוטי, שהינו המשאב היקר ביותר של הרשות השופטת. כמו-כן, יש בדחייתם של דיונים כדי להוסיף נטל מינהלי על מזכירות בית המשפט. הבעיה המרכזית בדחיית דיונים הינה פגיעה ביכולת של בית המשפט לנצל באופן מיטבי את הזמן השיפוטי. בעיה זו מחמירה ככל שהמועד בו מוחלט על דחיית הדיון סמוך למועד שנקבע לשמיעה. ההסבר הוא פשוט: דחייתו של הדיון מותירה "חור" או "חלון" ביום הדיונים, בשל כך שלא ניתן לקבוע תיק אחר תחת התיק שנדחה."

...

" ככל שמועד הגשתה של הבקשה קרוב ליום הדיון, תגבר הנטייה שלא להיעתר לבקשה בשל אובדן הזמן השיפוטי והשיבוש שעלול להיגרם לתיפקוד בית המשפט"

9. יצוין כי המשיבה לא היתה מיוצגת על ידי עורך דין מהמחלקה המשפטית, כך ששני הצדדים בדיון לא היו מיוצגים, כך שאף מבחינה זו לא היה יתרון לצד אחד על משנהו.

10. בסוף הדיון הועדה החליטה לצדדים אפשרות להגשת סיכומים עד ליום 17/5/2018 בשעה 12:00. לבקשת העורר הוועדה העניקה לעורר ארכה של שבועיים נוספים לצורך הגשת סיכומים.

11. בסיכומים העורר העלה מיני טענות בקשר להתנהלות הדיון בענייניו וביקש כי הוועדה תפסול את עצמה ותחתיה תמונה "וועדה נייטרלית".

12. יצוין כי טענותיו של העורר לא גובו בתצהיר.

13. כך בין היתר טוען העורר כי הדיון בענייניו החל במעמד צד אחד - דיון בענייניו של העורר עם המשיבה עובר לקיום הוועדה; טענות לגבי מיקום ישיבת ועדת הערר במשרדי הערייה ועוד.

14. המשיבה סבורה כי יש לדחות את בקשת העורר ולהטיל עליו "הוצאות לדגומא, שכן לאור טיב טיעוניו ולאור המסכת העובדתית בשטח, נדמה כי פתח בהליך סרק זה לשם הטרחת המשיבה...".

15. אנו סבורים כי אין ממש בטענות העורר. לא נערך שום דיון בעניינו של העורר עם המשיבה עובר לקיום הוועדה. והצדדים, כמו גם חברי הוועדה תפסו את מקומם והתארגנו בחדר הישיבות זאת ותו לאו. זאת ועוד, מפתיע כיצד העורר שלטענתו נאלץ לחכות בחוץ שמע דיון לכאורי בעניינו עם המשיבה.
16. לרשות מבקרי העירייה עומדים ספסלים בקומת הכניסה למתחם העירייה שם הם יכולים לשבת. ככל שהעורר סבור כי נדרשים מקומות ישיבה נוספים הוא מוזמן לפנות אל העירייה בנושא. דבר זה אינו מהווה עילת פסילה.
17. לאור מצוקה בחדרי ישיבות נערכו הדיונים בחדר ישיבות בלשכת סגן ראש העיר, כאשר האחרון פינה את משרדו. אפיזודה חולפת בא נאספו דברים מהלשכה על ידו אינם מהווים עילה לפסילה. הוועדה אינה מקיימת כל קשר עם מי מבעלי התפקידים בעירייה. יחד עם זאת, המזכירות הונחתה על ידי הוועדה להשתדל לתאם את חדר ישיבות המליאה ככל שיתאפשר. הפסיקה קבעה כי קיום דיונים בבניין העירייה אינו מביא לפסלות החלטת הוועדה בשל משוא פנים (ראה: ע"ש 1390/94 יוסף בן ברוך נ' עיריית רמת גן).
18. הוועדה שמעה את טענות העורר בלב שלב ובנפש הפצה ואיפשרה לו להגיש סיכומים בכתב. פרוטוקול הדיון מצביע על כך כי העורר השמיע את טיעוניו באופן מלא, סיכומי העורר לא העלו טענות חדשות שלא הועלו בערר. זאת ועוד, הדיון התנהל ברוח נינוחה, שלוה ועל מי מנוחות. לא עלו כל טענות מהטענות שהעלה העורר במהלך הדיון, ואף לא בסמוך אליו, לא במועד שליחת הפרוטוקול לצדדים ולא בבקשת הארכת המועד להגשת סיכומים. רק כחודש לאחר הדיון הועלו טענות אלו לראשונה.
19. בשקילת בקשת הפסילה יש להביא להזכיר כי ועדת הערר הינה גוף מעין שיפוטי (ראו: בר"מ 6966/12 נצב"א אחזקות 1995 בע"מ נ' מנהל הארנונה בעיריית טירת הכרמל [פורסם בבנו] 20/1/2013) אשר הוסמך על פי הדין למלא תפקיד המצריך איסוף ראיות וקביעת עובדות באשר למשמעותן וכוחן הראייתי (השוו: רע"פ 3542/93 אזוב נ' מדינת ישראל פ"ד מח(4) 705, 714).
20. בעניין בש"א 34/13 שפיר הנדסה אזרחית וימית בע"מ נ' מתוצה אזרחית מטה בנימין ואח' כתב בית המשפט לעניינים מקומיים מעלה אדומים, נדונה בקשה לפסילת יו"ר ועדת ערר לענייני ארנונה בשל ניגוד עניינים, שם נכתב כי:
- "הפסיקה החילה את דיני פסלות השופט גם על גופים מעין שיפוטיים (ראו: יגאל מרזל, דיני פסלות שופט, 380, (2006)). בספרות הובעה הדעה כי מן הראוי להחיל את דיני פסלות השופט, בשינויים המחויבים, על כל נושא תפקיד שיפוטי ומעין שיפוטי (יגאל מרזל, שם, 381). משכך, על אף שיו"ר ועדת הערר אינו שופט, יש לבחון את סוגיית פסלות ועדת הערר או מי מחבריה מלשבת בדין באספקלריה של דיני פסלות השופט."**
21. באותו עניין סבר בית המשפט כי אין נפקא מינא אם ההחלטה בבקשת הפסיקה ניתנה על ידי חבר הוועדה שאותו מבקשים לפסול או על ידי ההרכב הוועדה כולה:
- "בענייננו, בקשת הפסלות של התובעת הופנתה ליו"ר הוועדה (ראו סעיף 7 לבקשת הפסלות), שכן הטענות שהועלו בה הופנו כלפיו בלבד. מדובר אפוא בהחלטה שיפוטית או מעין שיפוטית, ואין נפקא מינה אם היא ניתנה על ידי אחד מחברי הוועדה או על ידי הרכב הוועדה."**
22. דיני פסלות שופט קבועים בסעיף 77 לחוק בתי המשפט הקבוע כי "שופט לא ישב בדין אם מצא, מיזמתו או לבקשת בעל דין, כי קיימות נסיבות שיש בהן כדי ליצור חשש ממשי למשוא פנים בניהול המשפט". עוד קובע הסעיף כי על שופט שהועלתה בפניו טענת פסלות לדון בה לפני כל טענה אחרת. על החלטתו המנומקת של השופט ניתן לערער בפני בית המשפט העליון.

23. ועדת הערר לענייני ארנונה הינה כאמור גוף מעין שיפוטי. יחד עם זאת, דומה כי הוראות סעיף 77א לחוק בתי המשפט, לעניין פרוצדורת הדיון, בבקשת הפסילה צריכות להיות מיושמות בשינויים המחוייבים לצורך בחינת בקשת פסילה של חבר ועדה.
24. עוד ראוי לציין, כי ועדת הערר מורכבת משלושה חברים, מרקעים חברתיים שונים, כך שאף מטעם זה אנו לא סבורים כי עלול להתקיים פוטנציאל למשוא פנים.
25. בהקשר זה, קבלת טענת פסלות שאין לה ביסוס אובייקטיבי ממשי, עשויה לרוקן מתוכן את הלכות הפסלות שפותחו בבתי המשפט (ע"א 2116/08 אהרון כובשי נ' מיכאל אסרף (פורסם בנבו, 25.5.2008).
26. לאור האמור לעיל, יש לדחות את בקשת הפסילה. לאורך כל הדרך נהגה הוועדה כלפי העורר בחגינות המתבקשת. יחד עם זאת ולפנים משורת הדין, מוכנה הוועדה לקיים דיון השלמות בעניינו של העורר שיערך בלב שלם ובנפש חפצה. המזכירות תתאם דיון בעניינו.
27. אף כי ככלל על החלטות ביניים של ועדת ערר אין זכות ערעור עצמאית ונפרדת, כי אם זכות ערעור במסגרת ההחלטה הסופית, לאור חשיבות הסוגיה, והרצון למנוע מראית עין למי מהצדדים, החלטת ביניים זו, נתונה לערעור לפני בית המשפט לעניינים מינהליים בבבאר שבע. לא תתקבל החלטה לגופו של עניין בערר עד למועד זה.
28. המשיבה ביקשה להטיל על העורר הוצאות משפט בשל הגשת בקשה זו. אף כי אנו סבורים, כי אין טעמים מוצדקים לבקשה זו, החלטנו לפנים משורת הדין, שלא להטיל הוצאות משפט על העורר בגין הבקשה.

החלטה

הבקשה לפסילת חותמה נדחת.

החברה התאם דיון השלמות בעניינו של העורר.

החלטה החברה נכונה לערעור לפני בית המשפט לעניינים מינהליים בבואו שבסוף בתוך 45 ימים ממועד המצאת החלטה לצדדים.

ההחלטה תמוסס באתר האינטרנט של עיריית ערד.

המזכירות תשלח העתק החלטה לצדדים.

ניתן היום יד' בטב תשנ"ח, 26/7/2018

מר אברהם מלול, נוספתן

מר אריה קליין

עו"ד ור"ח ארז בוקאי

חבר ועדת ערד

חבר ועדת ערד

עו"ד ור"ח ארז בוקאי

